

riae). W 1991 roku ukazał się suplement do 78 tomu *Botanikai Közlemenyek*, w którym przedstawiono historię i stuletni dorobek Sekcji Botanicznej Węgierskiego Towarzystwa Biologicznego.

Dezső KOVÁTS, Jan J. WÓJCICKI

Z ŻYCIA PTB

POLISH BOTANICAL SOCIETY NEWS

POLSKIE TOWARZYSTWO BOTANICZNE W 1992 ROKU

Polish Botanical Society in 1992

STRUKTURA, WŁADZE I DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

W roku 1992 odbył się Walny Zjazd Delegatów Polskiego Towarzystwa Botanicznego (Kielce, 1–5.09.1992), na którym wybrano nowy 32-osobowy Zarząd oraz 6-osobową Komisję Rewizyjną.

W skład Prezydium Zarządu Głównego PTB weszli:

Prezes: Prof. dr Stefan Zajączkowski
Wiceprezes: Prof. dr Stanisław Cieśliński
Sekretarz Generalny: Dr Zbigniew Mirek
Z-ca Sekretarza: Dr Barbara Sudnik-Wójcikowska
Skarbnik: Dr Jacek Zakrzewski
Przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej
Prof. dr Jerzy Fabiszewski

Redaktor Wydawnictw:
Prof. dr Beata Zagórska-Marek

Opiekun Biblioteki i Archiwum:
Prof. dr Tomasz Majewski

Popularyzacja Wiedzy Botanicznej i Współpraca z zagranicą:
Prof. dr Maria Ławrynowicz

Na posiedzeniu w Kielcach Walne Zgromadzenie Delegatów wybrało w dniu 2 września 1992 Zarząd Główny w składzie:

1. Prof. dr Janusz B. Faliński
2. Prof. dr Krystyna Wasyliukowa
3. Dr hab. Wiesław Fałynowicz
4. Prof. dr Maria Ławrynowicz
5. Dr Małgorzata Latałowa
6. Dr Zbigniew Mirek
7. Prof. dr Władysław Bugała
8. Dr Maria Lankosz-Mróz
9. Prof. dr Anna Sadowska
10. Doc. dr Renata Śnieżko
11. Dr Anna Drozdowicz
12. Dr Tomasz Załuski

13. Prof. dr Janina Jasnowska
14. Prof. dr Kazimierz Tobolski
15. Prof. dr Jan Kopcewicz
16. Prof. dr Mirosław Godlewski
17. Prof. dr Alina Skirgiełło
18. Prof. dr Krzysztof Rostański
19. Dr Maciej Korczyński
20. Prof. dr Jadwiga Siemińska
21. Prof. dr Stefan Zajączkowski
22. Dr Małgorzata Wierzbička
23. Prof. dr Tomasz Majewski
24. Dr Ilona Lengiewicz
25. Dr hab. Alicja Zemanek
26. Prof. dr Tomasz J. Wodzicki
27. Prof. dr Stanisław Cieśliński
28. Prof. dr Maciej Zenkeler
29. Prof. dr Krzysztof Jędrzejko
30. Prof. dr Leszek Jankiewicz
31. Prof. dr Jan Kornaś
32. Prof. dr Benon Polakowski
33. Prof. dr Władysław Golinowski

Osoby dokooptowane na zebraniu Zarządu Głównego w dniu 3 września:

1. Dr Jacek Zakrzewski
2. Prof. dr Beata Zagórska-Marek
3. Dr Barbara Sudnik-Wójcikowska

Na posiedzeniu 2 września wybrano również Główną Komisję Rewizyjną, w skład której weszli:

1. Prof. dr Jerzy Fabiszewski
2. Dr hab. Alicja Borowska
3. Dr Krystyna Czyżewska
4. Dr hab. Maria Zagórska-Zajączkowska
5. Prof. dr Jadwiga Wilkoń-Michalska

Do Zjazdu urzędował Zarząd poprzedniej kadencji (por. *Wiad. Bot.* 36(3/4): 79). W zjeździe wzięło udział 361 osób, w tym 9 gości zagranicznych. Uczestnicy zjazdu uchwalili „Opinię Polskiego Towarzystwa Botanicznego w sprawach ochrony przyrody” i przestali ją do najwyższych władz państwowych. (tekst „Opinii” na str. 171–172) Podjęto uchwały o zmianie statutu Towarzystwa oraz ustanowieniu medalu im. B. Hryniewieckiego (za wybitne osiągnięcia na polu popularyzacji botaniki). Nadano tytuły członków honorowych PTB pięciu botanikom: G. Pedrottiemu (Camerino, Włochy) oraz W. Matuszkiewiczowi, S. Tołpie, W. Truszkowskiej i T. Wodzickiemu.

W 1992 roku odbyły się posiedzenia Zarządu Głównego (21 marca – Warszawa; 1, 2 i 3 września – Kielce; 5 grudnia – Warszawa), na których omawiano bieżące sprawy Towarzystwa obejmujące m. in.:
– przyjęcie nowych członków i wysłuchanie sprawozdań rocznych Oddziałów i Sekcji,

Tabela. 1. Oddziały Polskiego Towarzystwa Botanicznego

Nr	Nazwa Oddziału	Członkowie							Posiedzenia naukowe					Liczba członków wspierających
		liczba członków			razem	przyjęto	skreślono, wstąpiło	zmarło	liczba posiedzeń	liczba referatów	liczba prelegentów		średnia frekw.	
		zwyczajni	nadzwyczaj.	honorowi							krajowych	zagranicznych		
1.	Białostocki	9	0	0	9	2	0	0	3	3	3	0	?	0
2.	Bydgoski	19	16	0	35	0	0	1	4	4	4	0	?	0
3.	Gdański	42	6	1	49	1	0	0	5	5	6	0	17	0
4.	Kielecki	22	3	0	25	0	2	0	2	2	2	0	?	0
5.	Krakowski	132	13	2	147	3	2	2	33	36	38	4	?	0
6.	Łódzki	64	19	0	83	2	1	1	8	11	9	2	?	1
7.	Lubelski	78	6	0	84	2	1	1	12	12	9	3	22	0
8.	Olsztyński	37	6	0	43	3	0	1	4	4	4	0	20	0
9.	Poznański	151	59	0	210	10	1	3	14	14	13	0	?	0
10.	Skiermiewicki	31	6	1	38	?	?	?	9	10	9	0	10	1
11.	Szczeciński	19	17	0	36	1	1	0	7	7	7	0	?	3
12.	Śląski	45	9	0	54	3	0	0	7	8	7	1	?	0
13.	Toruński	41	10	0	51	4	0	0	8	8	8	0	?	0
14.	Warszawski	221	64	4	289	5	5	1	6	6	6	0	?	4
15.	Wrocławski	105	19	4	128	4	0	3	12	12	13	0	?	0
	RAZEM	1016	253	12	1281	40	13	13	134	142	138	10		9

- nadanie Medalu im. W. Szafera za wybitne osiągnięcia naukowe (M. Ławrynowicz, S. Lisowski),
- dyskusje dotyczące Zjazdu Towarzystwa,
- powołanie (we współpracy z Komitetem Botaniki PAN) komisji ds. terminologii i nomenklatury botanicznej.

CZŁONKOWIE

W grudniu 1992 Polskie Towarzystwo Botaniczne liczyło 1281 członków, w tym: 1016 członków zwyczajnych, 253 nadzwyczajnych i 12 członków honorowych. W roku sprawozdawczym przyjęto 40 nowych członków, 13 wystąpiło lub zostało skreślonych, a 13 zmarło.

Zmarli członkowie (w nawiasach podano Oddział): Mgr inż. Roman Baluta (Łódź), Prof. dr Stefan Białobok (Poznań), Mgr Józef Czajkowski (Wrocław), Prof. dr Jadwiga Dyakowska (Kraków), Dr Teresa Gowin (Warszawa), Prof. dr Alfons Kuźdowicz (Bydgoszcz), Prof. dr Janina Małecka (Kraków), Prof. dr Eugeniusz Matusiewicz (Poznań), Prof. dr Jadwiga Miłkowska (Lublin), Prof. dr Adam Pałczyński

(Wrocław), Dr Wiesław Pietraszewski (Olsztyn), Mgr inż. Alfred Węglowski (Wrocław), Prof. dr Teofil Wojterski (Poznań).

WŁADZE ODDZIAŁÓW I SEKCJI

(w nawiasach podano datę wyboru)

Przewodniczący Oddziałów:

- Białystok – dr Ilona Lengiewicz (brak danych)
 Bydgoszcz – dr Maciej Korczyński (23.06.1992)
 Gdańsk – dr Małgorzata Latałowa (11.03.1992)
 Kielce – dr Edward Bróź (19.11.1992)
 Kraków – prof. Krystyna Wasylińska (27.02.1992)
 Lublin – doc. Renata Śnieżko (28.05.1992)
 Łódź – prof. dr Mirosław Godlewski (13.01.1992)
 Olsztyn – prof. Benon Polakowski (30.11.1992)
 Poznań – prof. Maciej Zenkter (20.11.1991)
 Skiermiewice – dr Andrzej Przybyła (17.11.1992)
 Szczecin – prof. Janina Jasnowska (15.05.1992)
 Śląsk – prof. Krzysztof Rostański (22.04.1992)
 Toruń – dr Tomasz Załuski (22.01.1992)
 Warszawa – dr Małgorzata Wierzbicka (13.03.1992)
 Wrocław – prof. Anna Sadowska (29.02.1989)

Tabela 2. Sekcje Polskiego Towarzystwa Botanicznego

Nr	Sekcja	Data wyboru obecnych władz	Liczba członków	Spotkania ogólnosekcyjne			Udział w spotkaniach międzynarodowych	
				liczba spotkań	śred. liczba uczestników	liczba referat. i posterów	liczba spotkań	liczba osób
1.	Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin	7.11.1992	88	2	?	23	-	10
2.	Briologiczna	7.09.1989	27	-	-	-	1	2
3.	Dendrologiczna	24.05.1990	120	1	70	19	2	2
4.	Fizjologii i Biochemii Roślin	6.06.1992	209	5	38	6	1	8
5.	Fykologiczna	19.05.1990	88	1	54	22	2	5
6.	Historii Botaniki	12.03.1992	26	1	32	5	0	
7.	Karpologiczna	28.11.1992	9	-	-	-	1	1
8.	Lichenologiczna	7.11.1992	34	-	-	-	0	0
9.	Mikologiczna	3.09.1992	86	1	42	22	5	8
10.	Ogrodów Botanicznych i Arboretów	23.05.1990	66	4	24	5	1	3
11.	Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	1989	100	4	-	-	-	-
12.	Paleobotaniczna	10.1992	45	0	-	-	10	26

Przewodniczący sekcji:

1. Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin – dr Maria Charzyńska (7.11.1992)
2. Briologiczna – prof. dr Krzysztof Jędrzejko (7.09.1989)
3. Dendrologiczna – prof. dr Władysław Bugała (24.05.1990)
4. Fizjologii i Biochemii Roślin – prof. dr Jan Kopcewicz (6.06.1992)
5. Fykologiczna – prof. dr Jadwiga Siemińska (19.05.1990)
6. Historii Botaniki – dr hab. Alicja Zemanek (12.03.1992)
7. Karpologiczna – dr Romuald Kosina; na zebraniu dn. 28.11.1992 zawieszono działalność Sekcji do 1.11.1993.
8. Lichenologiczna – dr hab. Wiesław Fałtynowicz (7.11.1992)
9. Mikologiczna – prof. dr Alina Skirgiełło (3.09.1992)
10. Ogrodów Botanicznych i Arboretów – dr Maria Lankosz-Mróż (23.05.1990)
11. Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej – prof. dr Janusz. B. Faliński (1989)

12. Paleobotaniczna – prof. dr Kazimierz Tobolski (10.1992)

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

1. Ważniejsze przedsięwzięcia planistyczno-opiniujące w zakresie dyscyplin objętych działalnością Towarzystwa:

– Kilku członków PTB pełni rolę ekspertów przy ocenie i selekcji projektów badawczych zgłaszanych do KBN.

2. Ekspertyzy, opinie itp.:

- a) „Opinia Polskiego Towarzystwa Botanicznego w sprawach ochrony przyrody” (por. str. 171–172)
- b) Sekcja Mikologiczna prowadzi konsultacje i orzecznictwo w zakresie zatruc grzybami oraz w zakresie fitopatologii ogrodniczej, rolnej i leśnej.
- c) Sekcja Mikologiczna uchwaliła stanowisko w sprawie nowelizacji listy gatunków grzybów objętych ochroną prawną i przesłała je do Komisji Roślin Chronionych Państwowej Rady Ochrony Przyrody. Opracowano również (W. Wojewoda i M. Ławrynowicz) *Czerwoną listę grzybów wielkoowocnikowych zagrożonych w Polsce*.
- d) Na zlecenie Komitetu Botaniki PAN przygotowa-

no (prof. J. B. Faliński) wstępne założenia redakcyjne *Słownika terminów botanicznych*.

e) Wykonano 14 ekspertyz, projektów i dokumentacji w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego różnych regionów Polski.

3. Prace naukowe finansowane przez Towarzystwo: (Towarzystwo nie finansuje projektów naukowo-badawczych.)

Najważniejszym przedsięwzięciem naukowym realizowanym przez kilka sekcji PTB oraz Białowiecką Stację Geobotaniczną UW, jest koordynowany przez prof. J. B. Falińskiego program badań „CRYPTO – rola roślin zarodnikowych w strukturze zbiorowisk Białowieckiego Parku Narodowego”. Pierwszy etap pracy zakończono w roku sprawozdawczym zbiorową publikacją 17 osób z 12 ośrodków naukowych *Cryptogamous plants in the forest communities in Białowieża National Park* (red. J. B. Faliński, W. Mułenko), *Phytocoenosis 4 (N. S.) Archiwum Geobotanicum 3*(1992).

Ponadto w ramach współpracy Sekcji Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej oraz Redakcji *Wiadomości Botanicznych* przygotowano i oddano do druku opracowanie *Polskie badania geobotaniczne poza granicami kraju* (red. J. B. Faliński, Z. Mirek).

4. Spotkania naukowe Towarzystwa

Najważniejszym wydarzeniem tegorocznym był 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego (Kielce, 1–5.09.1992).

W Zjeździe wzięło udział 361 osób, w tym 9 gości zagranicznych. Na 14 sympozjach zjazdowych wygłoszono 98 referatów, przedstawiono 119 plakatów i zaprezentowano 2 filmy naukowe. Zjazdowi towarzyszyło 5 sesji terenowych, w których wzięło udział 228 osób. Spośród 19 konferencji, zjazdów i sympozjów zorganizowanych w roku sprawozdawczym przez Sekcję Towarzystwa do najważniejszych należą spotkania sekcyjne w ramach 49 Zjazdu PTB odbywającego się pod ogólnym tytułem „Roślina a człowiek”, oraz inne konferencje organizowane przez Sekcję PTB. Na wszystkich spotkaniach sekcji wygłoszono łącznie 102 referaty (por. Tab. 2).

5. Ważniejsze konferencje, sympozja, kolokwia mające istotne znaczenie dla środowiska naukowego i rozwoju określonych dyscyplin naukowych:

– 15–17.05.1992, Łódź – XI Sympozjum Fykologiczne n.t. „Fitoplankton zbiorników zaporowych”. Organizatorzy: Sekcja Fykologiczna PTB we współpracy z Uniwersytetem Łódzkim (Zakład Systematyki Roślin Niższych i Zakład Ekologii Stosowanej) oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi.

– 2.09.1992, Kielce – Sympozjum Sekcji Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej n.t. „Synantropizacja Szaty Roślinnej. Główne problemy i synteza polskich badań”. Efektem spotkania ma być podsumowanie kilkudziesięcioletnich badań nad synantropizacją szaty roślinnej naszego kraju. Dzieło opracowane zostanie pod redakcją profesora J. B. Falińskiego przez przeszło 30 autorów.

– 15–16.06.1992, Rogów – V Ogólnopolska Konferencja n.t. „Mechanizmy regulacji morfogenezy roślin oraz ich funkcjonowanie w warunkach stresowych i zanieczyszczenia środowiska” – zorganizowana przez Katedrę Botaniki Leśnej SGGW, Sekcję Fizjologii i Biochemii Roślin PTB oraz Komitet Botaniki PAN. W konferencji wzięło udział 120 osób, w tym goście zagraniczni.

We wszystkich Oddziałach odbyły się łącznie 134 posiedzenia naukowe, na których 138 prelegentów krajowych i 10 zagranicznych wygłosiło 142 referaty (por. Tab. 1). Największą liczbę spotkań (33) zorganizował Oddział Krakowski.

DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE UPOWSZECHNIANIA NAUKI

1. Współpraca z ośrodkami doskonalenia nauczycieli (ODN) poprzez organizowanie kursów, prowadzenie wykładów i zajęć terenowych – Oddziały: Gdański, Kielecki, Lubelski, Łódzki, Olsztyński, Śląski.

2. Współpraca ze szkołami:

– udział w pracach związanych z organizacją i przeprowadzeniem Olimpiady Biologicznej – Oddziały: Białostocki, Gdański, Kielecki, Łódzki, Olsztyński, Szczeciński, Śląski, Wrocławski, oraz członkowie Sekcji Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin.

– wykłady, odczyty, prowadzenie zajęć laboratoryjnych i wycieczek terenowych dla młodzieży szkolnej – Oddziały: Bydgoski, Gdański, Kielecki, Lubelski, Łódzki, Olsztyński, Toruński, Szczeciński, Warszawski, Wrocławski, Śląski,

– szkolenia, kursy, prelekcje dla nauczycieli biologii – Oddział Kielecki,

– zorganizowanie konkursu dla uczniów szkół podstawowych i średnich pod hasłem „Znam drzewa i krzewy” (28.09.1992, Łódź) – Oddział Łódzki i Sekcja Dendrologiczna,

– opracowanie i wydrukowanie plakatu *Skala porostowa* umożliwiającego uczniom samodzielne wykonanie prostych badań bioindykacyjnych stanu zanieczyszczenia powietrza, który jest obecnie rozsyłany do szkół – Sekcja Lichenologiczna

3. Organizowanie wystaw i pokazów:

- wystawa „Urok paproci” (14–16.05.1992) – Oddział Łódzki,
- wystawa grzybów (10.1992) – Sekcja Mikologiczna, Oddział Poznański,
- wystawa „Szata roślinna Bieszczadów Zachodnich” – Sekcja Briologiczna,
- wystawa „Rośliny amerykańskie z polskim obywatelstwem” (9–12.09.1992) – Oddział Łódzki,
- wystawa posterów i streszczeń referatów prezentowanych przez członków PTB na ogólnopolskich i międzynarodowych zjazdach naukowych – Oddział Toruński,
- udział w organizowaniu wystaw przez Koło Naukowe Biologów i Samorząd Studencki – Oddział Śląski.

4. Konsultacje, poradnictwo:

- konsultacje grzyboznawcze – Oddziały: Kielecki i Łódzki,
- porady w zakresie zatruc grzybami, fitopatologii ogrodniczej, rolnej i leśnej – Sekcja Mikologiczna,
- poradnictwo z zakresu botaniki pszczelarskiej – Oddział Lubelski,
- konsultacje i porady udzielane przez członków Sekcji Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Powsinie, Warszawie i Wrocławiu

5. Audycje radiowe i telewizyjne, artykuły w prasie fachowej i gazetach codziennych:

- cykl audycji w Radio Gdańsk poświęconych ekologii roślin i ochronie przyrody – Oddział Gdański,
- artykuły w prasie lokalnej – Oddział Kielecki (głównie z okazji 49 Zjazdu PTB w Kielcach, m. in. ok. 16 artykułów w *Gazecie Wyborczej* popularyzujących działalność PTB w zakresie ochrony przyrody),
- artykuły w czasopiśmie fachowych (rolniczych) i w prasie codziennej oraz dwie pozycje książkowe (W. Wojewoda, *Poradnik grzybiarza* i tego samego autora *Podręczny atlas grzybów*) – członkowie i współpracownicy Sekcji Mikologicznej

6. Współpraca z towarzystwami i organizacjami społecznymi:

- współpraca z Wojewódzkimi Komisjami Ochrony Przyrody (Oddziały: Bydgoski, Kielecki, Łódzki, Olsztyński, Skierniewicki) oraz Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody (Oddziały: Białostocki, Kielecki, Olsztyński) i innymi jednostkami administracji państwowej działającymi na rzecz ochrony środowiska (Oddział Lubelski),
- udział w pracach Ligi Ochrony Przyrody (Oddziały: Bydgoski, Lubelski, Łódzki, Olsztyński,

Skierniewicki, Szczeciński.), współpraca z Państwową Radą Ochrony Przyrody (Oddziały Gdański i Łódzki), oraz z Polskim Klubem Ekologicznym (Oddział Wrocławski),

- szkolenia, kursy prelekcje otwarte lub organizowane dla różnych grup np. strażników ochrony przyrody (Oddział Łódzki), dla harcerzy (Oddział Skierniewicki), i innych grup działających na rzecz ochrony środowiska (Oddziały: Krakowski, Łódzki, Wrocławski, Szczeciński, Śląski); udział we Wszechnicy Ekologicznej przy Kieleckim Towarzystwie Naukowym (Oddział Kielecki),
- prowadzenie inwentaryzacji, waloryzacji przyrodniczej oraz opracowywanie dokumentacji przyrodniczej obszarów chronionych, opieka nad już istniejącymi obszarami oraz przygotowywanie projektów utworzenia nowych obszarów chronionych, udział w pracach rad naukowych parków narodowych i krajobrazowych – Oddziały: Białostocki, Kielecki, Olsztyński, Skierniewicki, Szczeciński, Śląski, Łódzki oraz Sekcja Dendrologiczna,
- Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów stanowi forum wymiany doświadczeń i ustalania planów działalności popularyzatorskiej i edukacyjnej w ogrodach botanicznych. Sekcja współpracuje z Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej przy OA PTTK w Krakowie. W ramach tej współpracy przygotowano ścieżki dydaktyczne w Ogrodzie Botanicznym, UJ oprowadzano wycieczki po Ogrodzie, opracowano materiały edukacyjne dla szkół (zestawy przezroczycy i filmy video, np. film *Storczyki w kolekcjach Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego*) oraz wydawnictwa popularno-naukowe. Grupa członków Sekcji w Krakowie organizuje w okresie zimowym otwarte dla publiczności prelekcje niedzielne na tematy botaniczne i ogrodnicze,
- prowadzenie zajęć w ramach Sekcji Zielarskiej Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim w Katowicach – członkowie Sekcji Briologicznej (24 wykłady w 1992 r.).

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 1992 roku (do końca stycznia 1993 r.) ukazały się:

a) kwartalniki:

Acta Societatis Botanicorum Poloniae vol. 60 z. 1–4 (1991) i vol. 61 z. 1–4 (1992), łącznie 57,7 arkuszy.

Wiadomości Botaniczne vol. 35 z. 2–4 i vol. 36 z. 1–4 (1992), łącznie 38,8 arkuszy.

b) nieperiodyki:

Rocznik Dendrologiczny vol. 39 (1992) – 12,5 arkusz.

Monographiae Botanicae vol. 74 (1992) – 12 ark.

Acta Mycologica vol. 27 z. 1–2 (1991–1992) – 18,2 ark.

Acta Agrobotanica vol. 42 z. 1–2 (1989), vol. 43 z. 1–2 (1990), vol. 44 z. 1–2 (1991), vol. 45 z. 1–2 (1992), łącznie 59,7 arkuszy.

Biuletyn Ogródów Botanicznych vol. 1 (1992) – 5 arkuszy.

Polskie Towarzystwo Botaniczne wydaje obecnie siedem czasopism, w tym dwa kwartalniki (*Acta Societatis Botanicorum Poloniae* i *Wiadomości Botaniczne*) oraz pięć nieperiodyków (*Monographiae Botanicae*, *Acta Mycologica*, *Acta Agrobotanica*, *Rocznik Dendrologiczny* oraz *Biuletyn Ogródów Botanicznych*, *Muzeów i Zbiorów*). W 1992 roku ukazał się w formie odrębnego wydawnictwa *Biuletyn Ogródów Botanicznych*, który w latach wcześniejszych wychodził w postaci wkładki do *Wiadomości Botanicznych*.

W roku 1992 PTB prowadziło działalność wydawniczą korzystając po raz pierwszy z pomocy finansowej Komitetu Badań Naukowych. Z przyznanej przez Komitet (w IV kwartale 1992 r.) kwoty 520 mln, do końca stycznia 1993 r. wydano ogółem ok. 120 arkuszy wydawniczych. W pierwszych miesiącach 1992 r. wydano ponadto 83 arkusze wydawnicze w ramach tzw. „poślizgów” z lat poprzednich, które sfinansowane były wcześniej przez PAN. Tak więc liczba arkuszy wydawniczych wydanych przez PTB w 1992 r. wynosiła ogółem 203 arkusze wydawnicze i była większa niż w latach poprzednich (1989 – 97 ark., 1990 – 140 ark., 1991–95 ark.).

WSPÓŁPRACA NAUKOWA Z ZAGRANICĄ

Wielu członków PTB – podobnie jak w latach ubiegłych – uczestniczyło w życiu międzynarodowych i zagranicznych towarzystw botanicznych oraz brało udział w międzynarodowych spotkaniach naukowych (por. Tab. 2). Członkowie PTB pracowali także w redakcjach zagranicznych i międzynarodowych czasopism naukowych.

Około 20 członków Sekcji Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin należy równocześnie do International Association of Sexual Plant Reproduction Research, a prof. Józef Bednara (Lublin) jest członkiem prezydium tego stowarzyszenia. Około 10 osób uczestniczyło w konferencjach zagranicznych.

Sekcja Briologiczna prowadzi stałą wymianę z *International Association of Bryologists (IAB)* i odpowia-

wia za rozpowszechnianie biuletynu *The Bryological Times* wśród członków Sekcji. Ośmiu polskich biologów jest członkami IAB, a jedna wchodzi w skład władz Towarzystwa. Dwie osoby są członkami kolegów redakcyjnych zagranicznych czasopism briologicznych (*Biologische Beiträge* – 1 osoba i *Nova Hedwigia* – 1 osoba). Cztery osoby uczestniczą w międzynarodowej współpracy nad *Atlasem rozmieszczenia mszaków Europy*. Dwie osoby brały udział w spotkaniu Central and East European Bryological Working Group (Eger, 22. VI. 1992).

Przedstawiciele Sekcji Dendrologicznej wzięli udział w jubileuszowych zjazdach z okazji 100-lecia Niemieckiego Towarzystwa Dendrologicznego (Karlsruhe, VIII. 1992) – 2 osoby, oraz 90-lecia Arboretum Mustila (Finlandia, VIII. 1992) – 2 osoby.

Członkowie Sekcji Fizjologii Roślin (65 osób) należą również do Europejskiej Federacji Towarzystw Fizjologów Roślin (FESPP); 8 osób z 7 referatami wzięło udział w VIII Kongresie FESPP a jedna była współorganizatorem Sesji. Dwie osoby biorą udział w pracach Prezydium FESPP.

Sekcja Fykologiczna PTB współpracowała z Czeską Akademią Nauk i Słowacką Akademią Nauk w organizacji międzynarodowego sympozjum poświęconego systematyce i biologii zielenic, planowanego na wrzesień 1993 w Tatrach (polskich i słowackich). Członkowie Sekcji (odpowiednio 2 i 3 osoby) uczestniczyli w XXV Kongresie SIL (Barcelona, 21–27. VIII. 1992) oraz w XII Międzynarodowym Sympozjum w Renesse (Holandia, 30. VIII–5. IX. 1992).

Jedna osoba reprezentująca Sekcję Karpologiczną i dwie osoby z Sekcji Paleobotanicznej wzięły udział w IX sympozjum International Work Group for Palaeoethnobotany (Kilonia, 18–23. V. 1992).

Reprezentanci Sekcji Mikologicznej uczestniczą w pracach International Mycological Association (IMA), prof. Maria Ławrynówic jest członkiem Komitetu Wykonawczego IMA oraz stałym członkiem Europejskiej Rady d/s Zachowania Grzybów w Europie, zaś prof. Alina Skirgiełło jest członkiem-korespondentem w/w Rady. Członkowie Sekcji brali również udział w organizowaniu Third European Seminar „*Fusarium* – mycotoxins, taxonomy, pathogenicity and host resistance”, Polska, 22–24. IX. 1992, a także brali udział w obradach XI Congress of European Mycologists (Kew, 7–11. IX. 1992); 4 osoby uczestniczyły w konferencji poświęconej podziemnym *Ascomycetes* (Włochy) – 1 osoba z referatem. Członkowie Sekcji odbyli staże naukowe w Anglii, RFN, Stanach Zjednoczonych i Szwecji.

Dwudziestu ośmiu członków Sekcji Paleobotani-

ki wzięło udział w następujących dziesięciu spotkaniach zagranicznych lub międzynarodowych:

- Międzynarodowa IV Konferencja Organizacji Paleobotanicznych (IOP), Paryż – 2 osoby
- VIII Międzynarodowy Kongres Palinologiczny, Aix en Provence, Francja – 6 osób
- Walne Zebranie Europejskiej Asocjacji Paleontologicznej, Paryż – 1 osoba
- IX Sympozjum Międzynarodowej Grupy Roboczej Paleoetnobotaniki, Kilonia, Niemcy – 2 osoby
- Sympozjum: Paleoflorystyczne i Paleoklimatyczne Zmiany w Kredzie i Trzeciorzędzie (międzynarodowe), Bratysława, Słowacja – 6 osób
- Konferencja dotycząca wykopalisk w Staruni, Lwów – 1 osoba
- II Spotkanie Europejskiej Bazy Danych Palinologicznych, Francja – 2 osoby
- Międzynarodowe Sympozjum Paleoeologii Północnej Afryki, Polska – 1 osoba
- dwa spotkania międzynarodowej grupy roboczej opracowującej palinostratygrafię neogenu Europy środkowo-południowej w ramach międzynarodowego programu IGCP nr 216 pt. „Bio-events” organizowane w Krakowie i Warszawie – 6 osób. Przedstawiciel Sekcji uczestniczył również w opracowaniu *Paleobotanical and Palynological Bibliography 1990–1991*.

Stałe kontakty z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Ogrodów Botanicznych (IABG) utrzymuje Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów PTB.

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI PTB

1. Stan księgozbioru.

Księgozbiór opracowany Biblioteki PTB wynosi:

6268 vol. wydawnictw zwartych (w tym 19 starodruków),

17781 odbitek i broszur,

18780 vol. 786 tytułów wydawnictw ciągłych

oraz nieopracowanych:

50 vol. wydawnictw zwartych,

200 odbitek i broszur.

2. Gromadzenie zbiorów.

Gromadzenie zbiorów w 1992 r. oparte było wyłącznie na wpływach z wymiany krajowej i zagranicznej oraz z darów. Biblioteka otrzymuje z prenumeraty i zakupu wydawnictw własnych tylko osiem tytułów czasopism polskich. Wpływ nabytków opracowanych obrazuje Tab. 3.

Biblioteka przy wycenie wpływów opierała się na aktualnym kursie waluty obcej. W tabeli nie uwzglę-

Tabela 3. Zbiory Biblioteki PTB w 1992 roku.

	wymiana zagraniczna	wymiana krajowa	darły	pren., kupno wyd. wł.	razem vol.	wartość (zł)
zwarte	16	13	10	–	39	4.198.100
ciągłe	203	15	11	8	239	102.023.95
egz.	644	34	22	19	719	
odbitek i broszury	10	–	91	–	101	–
Razem					377	106.222.050

dniono wydawnictw zwartych, odbitek i broszur, które nie zostały opracowane. W 1992 roku nie nawiązano żadnych nowych kontaktów wymiany, utrzymano natomiast wymianę dotychczasową. Biblioteka wysłała na wymianę 991 egzemplarzy bieżących wydawnictw PTB i 17 z lat ubiegłych. W roku sprawozdawczym ukazały się drukiem i zostały wysłane do odbiorców w ramach wymiany zagranicznej i krajowej następujące numery wydawnictw PTB:

Acta Societatis Botanicorum Poloniae vol. 60 z. 1–4 (1991) i vol. 61 z. 1–4 (1992) – po 222 egz. każdego numeru

Wiadomości Botaniczne vol. 34 z. 4 (1990) i vol. 35 z. 1–4 – po 22 egz.

Rocznik Dendrologiczny vol. 39 (1992) – 71 egz.

Monographiae Botanicae vol. 72 (1991) – 151 egz.

Acta Mycologica vol. 26 z. 2 (1991) – 87 egz.

Acta Agrobotanica vol. 42 z. 1–2 (1989), vol. 43 z. 1–2 (1990) – po 75 egz.

Ukazały się również *Acta Agrobotanica* vol. 44 (1991) z. 1/2 i *Acta Mycologica* vol. 27 (1991–92) zesz. 1, ale wysłane będą do odbiorców z początkiem roku 1993. Należy zwrócić uwagę na fakt zmniejszenia się opóźnień w wydawaniu czasopism PTB. Niestety w dalszym ciągu opóźnienia te są, a taki stan rzeczy, utrzymujący się od kilku już lat, utrudnia Bibliotece wymianę zagraniczną oraz gromadzenie księgozbioru. W roku 1992 na wymianę zakupiono 790 egzemplarzy i otrzymano bezpłatnie 736 egz. bieżących wydawnictw PTB. Otrzymano bezpłatnie, od różnych ofiarodawców, 243 egz. z lat ubiegłych.

3. Opracowanie zbiorów

W okresie sprawozdawczym opracowano 39 vol. wydawnictw zwartych, 237 vol. wydawnictw ciągłych i 101 odbitek. Opracowano i wysłano 30 kart informacyjnych, uaktualniono wykaz 328 figurujących wcześniej tytułów czasopism do Katalogu Centralnego Biblioteki Narodowej.

4. Udostępnianie zbiorów

W 1992 roku korzystało z Biblioteki na miejscu w czytelni 308 osób wypożyczając 213 książek, 455 czasopism i 31 odbitek. Najliczniejszą grupę stanowili pracownicy i studenci szkół wyższych – 168 osób. Przynależność do PTB zaznaczyło 145 czytelników. Poza Bibliotekę wypożyczono 46 wydawnictw zwartych i 169 wydawnictw ciągłych (w tym w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej 28 książek, 9 odbitek i 123 tytuły czasopism). Opracowany przez Bibliotekę wykaz bieżących czasopism zagranicznych został opublikowany w *Wiadomościach Botanicznych* vol. 36 z. 1–2, 1992 r.

5. Prace porządkowe

Opracowano wykaz dubletów i druków zbędnych, który w 1993 roku zostanie rozesłany do zainteresowanych bibliotek. Biblioteka PTB w roku sprawozdawczym nieodpłatnie przekazała dublety 17 książek i 57 egz. czasopism.

6. Inne prace (nie związane z podstawową działalnością biblioteczną).

Biblioteka poza swoją działalnością statutową prowadzi wysyłkę wydawnictw PTB dla członków honorowych Towarzystwa, wysyłkę egzemplarzy reklamowych lub recenzyjnych oraz sprzedaż numerów antykwarycznych. W 1992 r. wysłano do członków honorowych PTB 27 egz. naszych wydawnictw, a w celach reklamowych 11 egz. Na zamówienia instytucji i osób prywatnych Biblioteka sprzedała 38 egz. czasopism PTB.

7. Sprawy personalne i uwagi ogólne

Biblioteka zatrudniała do sierpnia 1992 na pełnym etacie tylko jednego bibliotekarza, a od 20 sierpnia emeryta w niepełnym wymiarze godzin. Nie zatrudnia od kwietnia 1992 magazyniera. Braki w obsadzie personelu staramy się uzupełnić w ramach prac zleconych. Są to jednak tylko prace dorywcze, wykonywane w godzinach popołudniowych i niestety, często przez osoby bez przygotowania bibliotekarskiego. Tworzą się więc zaległości w opracowaniu księgozbioru, a dodatkowo sytuacja taka nie pozwala na podjęcie nowych, a często niezbędnych prac, jak np. weryfikacja prowadzonej wymiany pod kątem jej opłacalności. Ograniczanie prac bibliotecznych do spraw bieżących i najbardziej pilnych bardzo hamuje rozwój Biblioteki PTB.

DANE LICZBOWE O DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ TOWARZYSTWA W 1992 ROKU

W grudniu 1992 Polskie Towarzystwo Botaniczne liczyło 1281 członków, w tym: 1016 członków zwyczajnych, 253 nadzwyczajnych i 12 członków ho-

norowych. W roku sprawozdawczym przyjęto 40 nowych członków, 13 wystąpiło lub zostało skreślonych, a 13 zmarło.

– Zebrania Zarządu Głównego – 2

– Zebrania Oddziałów – 134

– Działalność naukowa:

– zjazdy, sympozja, konferencje – 19

– zebrania naukowe Oddziałów – 134

– opracowane referaty:

– wygłoszone na zebraniach – 142

– wygłoszone na konferencjach – 277

Upowszechnianie nauki:

– odczyty i prelekcje – 18

– audycje radiowe i telewizyjne, artykuły prasowe – 19

– wystawy – 5

– kursy, konkursy, olimpiady – 17

– wycieczki botaniczne – 29

– konsultacje, ekspertyzy (głównie dotyczące ochrony przyrody) – 14 (poza Sekcją Mikologiczną)

Biblioteka PTB:

stan księgozbioru na grudzień 1992 r.:

– 6268 vol. wydawnictw zwartych

– 17781 odbitek i broszur

– 18780 vol. i 786 tytułów wydawnictw ciągłych

– 250 pozycji nieopracowanych

– łączna wartość księgozbioru – 106.222.050 zł

Archiwum

Jak w latach poprzednich, kontynuowano gromadzenie materiałów archiwalnych dotyczących historii Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Opiekę nad archiwum sprawował prof. dr Tomasz Majewski.

FINANSE PTB

Koszty (podano w tys. zł):

zżycie mat.	3666, –
usługi mat.	51472, –
wynagrodzenia	81520, –
narzuty	33726, –
inne usługi	19670, –
prow. bankowe	1479, –
straty nadzw.	28029, –
podróże służbowe	3240, –
suma	222802, –

Dochody (podano w tys. zł):

składki człon.	9642, –
inne dochody	6521, –

dotacje PAN	10800, –
sprzedaż czasopism	3561, –
odsetki	28279, –
suma	58803, –

Wynik (w tys. zł): 222 802 – 58 803 = 163 999 deficytu

Zbigniew MIREK, Lucyna MUSIAŁ

PRZEMÓWIENIE INAUGURACYJNE 49 ZJAZDU POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO

Address on the opening ceremony of the
49th Congress of Polish Botanical Society

Jako przewodniczący Kieleckiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego z ogromnym wzruszeniem, ale również z nieukrywaną satysfakcją, mam zaszczyt i wielką przyjemność przywitać w Kielcach całą społeczność polskich botaników, a także wielu przedstawicieli z krajów europejskich. Po raz pierwszy w 70-letniej historii naszego Towarzystwa, polscy botanicy wyznaczili sobie statutowe spotkanie w Kielcach, w mieście o najmlodszych tradycjach akademickich w Polsce. Sądzę, że gest ten rozumiemy właściwie, traktujemy go jako oficjalne potwierdzenie istnienia i funkcjonowania skromnego kieleckiego ośrodka botanicznego. Region Kielecki, zwany często Świętokrzyskim, wydał wielu znanych i cenionych botaników, przyrodników. Pracowali poza miejscem urodzenia, ale w swojej działalności naukowej nawiązywali do rodzimej przyrody. Ich reprezentantem jest między innymi wieloletni profesor Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, wybitny botanik, przyjaciel człowieka i przyrody, kielczanin – Zygmunt Czubicki. Ziemia Świętokrzyska, jej walory krajobrazowe, swoista i niepowtarzalna szata roślinna, zabytki przyrody nieożywionej przyciągały wielu przyrodników. Tu pracowali, tworzyli swoje dzieła wybitni polscy botanicy na czele z profesorem Władysławem Szafrem. Ziemia ta kryje również przegabane zabytki kultury materialnej i duchowej, będące świadectwem wysiłku i znoju tutejszych mieszkańców. Najstarsze ślady pobytu i działalności gospodarczej pozostawił tu już człowiek z epoki paleolitu. W późniejszych czasach, dzięki obfitym zasobom surowców mineralnych, a także sprzyjającym warunkom naturalnym, znaczna część regionu stała się ważnym w skali Europy ośrodkiem przemysłowej działalności człowieka, głównie górnictwa i hutnictwa. Świadczą o tym pozostałe do dziś zabytki ówczesnej techniki, jak: neolityczna kopalnia krzemienia, ślady starożytnego hutnictwa z epoki żelaza, średniowiecznego górnictwa i hutnictwa

kruszcowego, kopalni rud żelaza, ruiny pieców hutniczych i innych zakładów z XVIII i XIX wieku. Trwająca przez ponad 5 tysiącleci (od epoki neolitu) intensywna i wielostronna działalność ludzka pozostawiła trwale piętno na szacie roślinnej Krainy Świętokrzyskiej. Można tu prześledzić różnorodne formy oddziaływania człowieka, od typowo pierwotnych – zoogenicznych do współczesnych określanych jako hiperantropogeniczne. Dawny człowiek korzystając z dóbr przyrody pozostawił jednak w spuściźnie wiele naturalnych lub w niewielkim stopniu zmienionych fragmentów szaty roślinnej. Po utworzeniu Świętokrzyskiego Parku Narodowego w 1950 roku i wydanej z tej okazji monografii Parku, w przedmowie profesor W. Szafer pisze między innymi: „Świętokrzyski Park Narodowy leży w samym sercu Polski. Chroni on dla Narodu Polskiego pozostałość Świętokrzyskiej Puszczy leśnej. W resztkach nie zniszczonych borów jodlowych, zwaliskach skał gotoborza nagramadzonych tajemniczymi siłami przyrody,.... w śpiewie pokoleń tych samych ptaków żyjących tu od wieków, zapachu tych samych kwiatów puszczańskich i mszarników, w odwiecznym rytmie powracających wciąż pór roku – przekazana nam została w Świętokrzyskim Parku Narodowym żywa spuścizna przeszłości. W niej ocalała przyroda o nie zmienionym obliczu od czasu, gdy do stóp tych gór docierał pierwszy człowiek-osadnik i gdy później na Łysej Górze zapłonął ręką Bolesława Chrobrego nieznocony ogień nowej kultury chrześcijańskiej”. Na ile te piękne słowa, napisane ponad trzydzieści lat temu, odpowiadają współczesnemu obliczu przyrody świętokrzyskiej będziemy mogli porównać podczas sesji terenowych. Na podkreślenie zasługuje jednak fakt, że w regionie tym, chyba jak rzadko gdzie indziej, kultura i przyroda tworzą jedną całość, wzajemnie przenikają się i nie dają się rozdzielić. „Kultura, jak pisze prof. R. Olczek w przedmowie do książki „Przyroda i kultura”, wyrasta z natury ze społecznej i osobniczej natury człowieka i z przyrody wśród której człowiek żyje”. Stąd motto 49 Zjazdu naszego Towarzystwa brzmi: ROŚLINA A CZŁOWIEK. Poznając przyrodę i kulturę Ziemi Świętokrzyskiej, hasło to znajduje tu swoją głęboką egzemplifikację i zmusza do refleksji. Dobrze się więc stało, że koncepcja podsumowania badań polskich nad synantropizacją szaty roślinnej krystalizuje się w tym regionie i na tym Zjeździe.

Szanowni Państwo, witam jeszcze raz wszystkich Państwa. Witam Zarząd Główny PTB i jego prezesów: prof. Jerzego Fabiszewskiego i prof. Stefana Zajczkowskiego. Witam gorąco botaników zagranicznych.

Życzę Państwu przyjemnego i pożytecznego pobytu na Ziemi Świętokrzyskiej, a także dużo satysfakcji i przeżyć z bezpośrednich kontaktów z przyrodą Gór Świętokrzyskich i ludźmi tego regionu.

Stanisław CIEŚLIŃSKI

**NOWI CZŁONKOWIE HONOROWI
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
BOTANICZNEGO**

**New honorary members of Polish Botanical
Society**

WŁADYSŁAW MATUSZKIEWICZ ukończył w kwietniu 1992 r. 71 lat, z których równo 50 lat przypada na twórczą pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną w geobotanice polskiej. W Polskim Towarzystwie Botanicznym prof. W. Matuszkiewicz działał przez wiele lat jako przewodniczący ogólnopolskiej Sekcji Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej (dawniej Sekcji Fitosocjologii, Fitoekologii i Fitogeografii), ożywiając życie naukowe w Warszawie. Kierowany przez Niego w latach 1953–1975 Zakład Ekologii Roślin i Fitosocjologii UW był żywotnym ośrodkiem nauki o roślinności, w którym każdy znajdował konsultację i dostęp do źródeł. Prof. W. Matuszkiewicz znany jest jednak przede wszystkim z owoców indywidualnej i zespołowej pracy naukowej na polu taksonomii zbiorowisk roślinnych, kartografii roślinności i geobotaniki stosowanej. Wśród ponad 70 obszernych monografii i studiów naukowych przełomowe znaczenie w polskiej i europejskiej fitosocjologii miały:

1) syntezy różnych grup zbiorowisk leśnych Polski, częściowo z innymi autorami publikowane w dwu okresach: w latach 1956–1962 i w latach 1973–1978;

2) *Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski*, PWN, Warszawa, 298 pp. (1981 r.);

3) mapa potencjalnej roślinności naturalnej Polski, której był inicjatorem, organizatorem i autorem pierwszej syntezy opublikowanej na zainicjowanie nowego wydawnictwa międzynarodowego *Braun-Blanquetia* „Die Karte der Potentiellen Natürlichen Vegetation von Polen”. (*Braun-Blanquetia* 1: 1–99 + mapa).

Na forum międzynarodowym prof. W. Matuszkiewicz był wyróżniony nagrodą Towarzystwa im. R. Tüxena.

FRANCO PEDROTTI urodził się w 1934 r. w Trydenzie, doktorat uzyskał na Uniwersytecie w Padwie, od wielu lat kieruje Instytutem Botaniki i Ekologii na

Uniwersytecie w Camerino we Włoszech. Prof. F. Pedrotti należy do najbardziej czynnych naukowo i społecznie botaników włoskich, zasłużonych zwłaszcza na polu kartografii roślinności i inwentaryzacji szaty roślinnej Włoch dla celów ochrony przyrody. Jest autorem lub współautorem kilkudziesięciu map roślinności Włoch Północnych i Środkowych oraz autorem przeglądowej mapy roślinności potencjalnej Włoch opracowanej do Mapy Roślinności Europy. Z jego dzieł najbardziej znana jest dwutomowa praca pt. *Censimento dei biotopi di rilevante interesse vegetazionale meritevoli di conservazione in Italia*, a także historia i bibliografia włoskich badań naukowych w dziedzinie botaniki. Prof. F. Pedrotti w obu dziełach był inicjatorem, redaktorem i najważniejszym współautorem. Jest też współtwórcą i redaktorem 4 czasopism naukowych, w tym dwu o zasięgu międzynarodowym (*Braun-Blanquetia* i *Documents Phytosociologiques*). Prof. F. Pedrotti prowadził także badania poza granicami Włoch, zwłaszcza w Boliwii, Polsce i na Syberii. Rezultatem prac w Boliwii jest między innymi mapa roślinności Wyspy Słońca na Jeziorze Titicaca. W Polsce uczestniczył w międzynarodowym eksperymencie kartograficznym w Puszczy Białowiejskiej wraz z zespołem geobotaników holenderskich, francuskich, czechosłowackich i polskich. Do badań nad strukturą i dynamiką tajgi przystąpił w ramach polsko-radziecko-włoskiej ekspedycji. We Włoszech podjął naszą inicjatywę polsko-włoskich badań nad zróżnicowaniem i dynamiką roślinności Promontorio del Gargano. Owocem kilkuletnich wspólnych prac są 2 dwuarkuszowe mapy roślinności i tendencji dynamicznych w roślinności, opublikowane wraz z tekstem w wydawnictwie *Braun-Blanquetia*. Z inicjatywy, staraniem i pod redakcją prof. F. Pedrottiego wydana została na koszt strony włoskiej przeglądowa, wielobarwna mapa potencjalnej roślinności naturalnej Polski W. Matuszkiewicza, wraz z obszernym, pięknie ilustrowanym tekstem. Publikacja ta otwiera nowe międzynarodowe wydawnictwo pt. *Braun-Blanquetia*. Prof. F. Pedrotti zabiegał z powodzeniem o publikację we Włoszech kilku specjalnie zamówionych polskich prac naukowych. Jego uczniowie odbywają staże naukowe w Stacji Geobotanicznej UW w Białowieży. Jeden ze staży zakończył się rozprawą doktorską opartą na studiach przeprowadzonych w Białowieży. Dzięki inicjatywie i pomocy finansowej, w Camerino i innych ośrodkach naukowych Włoch, przebywał wielu Polaków na stażach, seminariach i kongresach naukowych.

W stałych kontaktach naukowych i osobistych prof. F. Pedrotti wykazuje stałe zainteresowanie Pol-

ską, jej życiem naukowym, kulturą i sprawami codziennymi. W latach 1977–1990 przebywał w Polsce sześciokrotnie w związku z badaniami naukowymi i uczestnictwem w sympozjach. Cieszy się uznaniem i sympatią wielu botaników polskich. Prof. F. Pedrotti był przez 9 lat prezydentem Włoskiego Towarzystwa Botanicznego i organizatorem kongresu tego Towarzystwa z okazji 100-lecia jego powstania (Florenceja 1988). Za zasługi na polu naukowych podstaw ochrony przyrody prof. F. Pedrotti wyróżniony był na forum międzynarodowym złotym medalem (nagroda Europy) przez Fundację im. Goethego w Bazylei.

STANISŁAW TOŁPA absolwent i pracownik Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie. Od początku pracy badawczej, problematyka związana z torfowiskami znajdowała się w centrum jego zainteresowań. Tematem pracy doktorskiej S. Tołpy były wysokogórskie torfowiska Czarnohory a od 1928 roku zaangażował się w prace zespołu opracowującego torfowiska Polesia pod kątem przyszłej melioracji tych terenów. Pracę tę kontynuował również pracując jako nauczyciel biologii w kaliskim liceum i gimnazjum. W tym też okresie powstało wiele opracowań dotyczących metodyki nauczania tego przedmiotu. Po wojnie, wraz z gronem swoich współpracowników, podjął trud zinwentaryzowania i przebadania pod kątem melioracji i rolniczego zagospodarowania około 500 tysięcy hektarów terenów torfowych w różnych rejonach Polski. Badania te zaowocowały wieloma cennymi publikacjami, z których wymienić można chociażby kilka najbardziej znanych, jak na przykład:

System der genetischen Klassifizierung der Torfe Mitteleuropas (zawiera wytyczne, na których oparto się, formułując polskie normy wyceny surowca torfowego), *New classification of peats based on phytosociological methods, Nowa metoda badań stratygrafii torfowisk*. Profesor Tołpa zainicjował też powstanie i rozwój nowych kierunków badań torfoznawczych, obejmujących studia nad biochemicznymi właściwościami torfu. Wymiernym osiągnięciem w tej dziedzinie jest produkowany obecnie preparat PTT, popularnie zwany preparatem Tołpy, stosowany w medycynie.

Profesor stworzył we Wrocławiu dynamiczny ośrodek badań torfowych, wielokrotnie reprezentował Polskę na licznych międzynarodowych kongresach, prezentując tam polski dorobek w tej dziedzinie. Pełnił funkcję pierwszego przewodniczącego Wrocławskiego Oddziału PTB (1947–1952), przyczyniając się w znacznym stopniu do powstania i rozwoju tamtejszego ośrodka botanicznego. W listopadzie Profesor Tołpa ukończył 90 lat.

WANDA TRUSZKOWSKA ukończyła studia biologiczne na Uniwersytecie Poznańskim, stopień doktora uzyskała natomiast w 1950 r. na UMCS w Lublinie. Profesorem zwyczajnym została w 1973 r. Jej zainteresowania badawcze koncentrują się na taksonomii grzybów z klasy *Pyrenomyces* i studiach nad zbiorowiskami grzybów środowisk roślin uprawnych. Pozwoliły one na poznanie zależności między patogenami a saprofitami grzybowymi. Profesor W. Truszkowska jest autorką 90 publikacji naukowych i wielu opracowań popularnonaukowych. Prowadziła wykłady z fitopatologii i ochrony roślin dla studentów, jest promotorem ponad 120-u prac magisterskich, doktorskich i habilitacyjnych. Za pracę dydaktyczno-wychowawczą wielokrotnie wyróżniano ją nagrodami i odznaczeniami, posiada m. in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Jest członkiem wielu towarzystw naukowych. Przez pięć kadencji była przewodniczącą VII Wydziału Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Pełniła funkcje skarbnika oraz przewodniczącego (przez 3 kadencje) Wrocławskiego Oddziału PTB.

Jest członkiem Zarządu Głównego oraz przewodniczącą Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego od dnia jego powstania.

TOMASZ WODZICKI jest kierownikiem Katedry Botaniki Leśnej SGGW w Warszawie i wysoko cenionym w kraju i za granicą specjalistą z zakresu szeroko pojętej morfogenezy roślin drzewiastych. Jego zainteresowania obejmują cytologię i anatomię w połączeniu z fizjologią. Zajmują go szczególnie zagadnienia fotoperiodyzmu i regulacji morfogenezy roślin. Jest twórcą oryginalnych teorii naukowych i autorem ponad 60-u prac, z których wiele opublikowanych zostało w prestiżowych czasopismach zagranicznych. Liczne wyjazdy i wykłady zagraniczne profesora zaowocowały nawiązaniem współpracy z wybitnymi specjalistami w dziedzinie morfogenezy, co pozwoliło m.in. na zastosowanie najnowszych technik badawczych w pracach kierowanego przez niego zespołu.

W latach 1976, 1980 i 1984 prof. Wodzicki zorganizował w ramach PTB i PAN cykl ógólnokrajowych konferencji poświęconych mechanizmom regulacji morfogenezy u roślin. Profesor jest bardzo aktywnym członkiem PTB, był redaktorem *Acta Agrobotanica*, a obecnie jest przewodniczącym Rady Redakcyjnej *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*. W latach 1975–1977 pełnił funkcję przewodniczącego Warszawskiego Oddziału PTB, a przez kolejnych 6 lat – funkcję prezesa Towarzystwa. Za jego kadencji m. in. opracowano nowy statut PTB, zorganizowano liczne impre-

Prof. T. Wodzicki – nowo wybrany członek honorowy PTB dziękuje za wyróżnienie.

zy naukowe, oraz włączono Sekcję Fizjologii i Biochemii PTB do Federacji Europejskich Towarzystw Fizjologicznych. Działal aktywnie w SGGW jako członek licznych komisji rektorskich, dyrektor Instytutu Biologii Roślin, prorektor d/s nauki a obecnie jako kierownik Katedry Botaniki Leśnej a także przewodniczący Komitetu Botanicznego.

Janusz B. FALIŃSKI,
Zbigniew MIREK, Lucyna MUSIAŁ

49 ZJAZD POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO (1–5 WRZESIEŃ 1992, KIELCE)

49 Congress of Polish Botanical Society
(1–5 September 1992, Kielce)

Kolejny już 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbył się po raz pierwszy w Kielcach w dniach 1–5 września 1992 r. W czasie jego trwania wybrano nowy 3 osobowy Zarząd Główny oraz 6-osobową Komisję Rewizyjną (skład poprzedniego Zarządu zamieszczono w *Wiadomościach Botanicznych* 36(3/4): 79).

Na 14 sympcjach zjazdowych wygłoszono 98 referatów, przedstawiono 119 plakatów i zaprezentowano 2 filmy naubwe. Zjazdowi towarzyszyło 5 sesji terenowych, w których wzięło udział 228 osób. Uczestnicy zjazdu uwalili „Opinię Polskiego Towarzystwa Botanicznego w sprawach ochrony przyrody” i przestali ją donajwyższych władz państwowych. Podjęto uchwałę o zmianie statutu Towarzystwa oraz ustanowieniu medalu im. B. Hryniewieckiego (za wy-

bitne osiągnięcia na polu popularyzacji botaniki). Nadano tytuły członków honorowych PTB pięciu botanikom: G. Pedrottiemu (Camerino, Włochy) oraz W. Matuszkiewiczowi, S. Tołpie, W. Truszkowskiej i T. Wodzickiemu.

UCZESTNICY

W Zjeździe wzięło udział 361 osób, w tym 9-u gości zagranicznych (Czechy – 1, Niemcy – 1, Słowacja – 4, Węgry – 1, Włochy – 2). Udział reprezentantów poszczególnych oddziałów i innych ośrodków przedstawiał się następująco:

Białystok	3
Bydgoszcz	6
Gdańsk	12
Kielce	28
Kraków	45
Lublin	27
Łódź	20
Olsztyn	6
Poznań	48
Skierniewice	5
Szczecin	13
Śląsk	19
Toruń	13
Warszawa	59
Wrocław	22
Siedlce	9
Puławy	4
Kórnik	4
Radzików k. W-wy	2
Chrzanów	1
Inowrocław	1
Młochów	1
Drozdowo	1
Gorzów Wlkp.	1
Rzeszów	1
Chojnice	1

SESJE REFERATOWE I PLAKATOWE

W pierwszym, roboczym dniu obrad odbyły się zebrania Prezydium Zarządu Głównego PTB oraz pierwsza część Walnego Zebrania Delegatów. W drugim dniu przed południem odbyła się druga część Walnego Zebrania Delegatów oraz sesja plenarna nt. *Roślina i człowiek*. Złożyły się na nią trzy referaty: prof. dr Janusza B. Falińskiego *Roślina – Człowiek (przez kontynenty, wieki, kultury)*, prof. dr Kazimierza Zarzyckiego *Zagrożenie i ochrona rodzimej flory polskiej* i dr Stanisława Barańskiego *Przyroda w twórczości literackiej Stefana Żeromskiego i niektórych pi-*

Tabela 1. Liczby referatów i plakatów w rozbiu na poszczególne sekcje.

Sekcja	Referaty	Plakaty	Filmy	Razem
Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin	6	13	2	21
Briologiczna	3	1	-	4
Dendrologiczna	7	3	-	10
Fizjologii i Biochemii Roślin	20	65	-	85
Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	35	31	-	66
Historii Botaniki	5	-	-	5
Lichenologiczna	4	-	-	4
Mikologiczna	15	6	-	21
Sesja plenarna	3	-	-	3
Ogółem:	98	119	2	219

sarży *Kielecczyny*. Po południu odbywały się spotkania referatowe w Sekcjach oraz bardzo interesujące seminarium Sekcji Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej nt. *Synantropizacja szaty roślinnej* prowadzone przez prof. J. B. Falińskiego. Trzeci dzień poświęcono spotkaniom referatowym w sekcjach i sesjom plakatowym. Kolejne dwa dni zarezerwowano na sesje terenowe (wycieczki).

Liczby referatów i plakatów w poszczególnych sekcjach prezentuje tabela 1.

Powyższe zestawienie nie zawiera pełnego zestawu wygłoszonych referatów i plakatów. Kilka osób zgłosiło swoje referaty bądź plakaty bezpośrednio u przewodniczących sympozjów.

SESJE TERENOWE

4.09.1992 – pierwszy dzień sesji terenowych obejmował rejon Gór Świętokrzyskich. Dla uczestników przygotowano pięć tras:

1. Subregion Chęciński,
2. Subregion Łysogórski (Świętokrzyski Park Narodowy),
3. Subregion Łysogórski (Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy),
4. Subregion Konecki,
5. Przedgórze Iłżeckie, Rezerwat „Krzemionki Opатовskie”.

Około godz. 15-tej wszyscy uczestnicy sesji spotkali się w Nowej Słupi, gdzie zwiedzili Muzeum Starożytnego Hutnictwa. Na tzw. „piecowisku” zdemontowano wytop żelaza w dymarce. Konstrukcję dymarki i technologię wytopu żelaza omówił prof. dr Kazimierz Bielenin – wicedyrektor Muzeum Archeo-

logicznego w Krakowie. Przedstawił on także historię badań nad starożytnym hutnictwem w regionie świętokrzyskim. O wpływie starożytnego hutnictwa na zmiany w pokrywie leśnej Gór Świętokrzyskich mówił mgr Szymon Orzechowski z Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Kielcach. Po południu o godz. 17-tej wszyscy uczestnicy sesji terenowych spotkali się na Świętym Krzyżu, gdzie podjęci zostali kolacją. Około godz. 21-ej, po zwiedzeniu Muzeum i zespołu klasztorowego, powrócili do Kielc.

5.09.1992 – w drugim dniu sesji terenowych przygotowano cztery trasy na obszarze Połędzia:

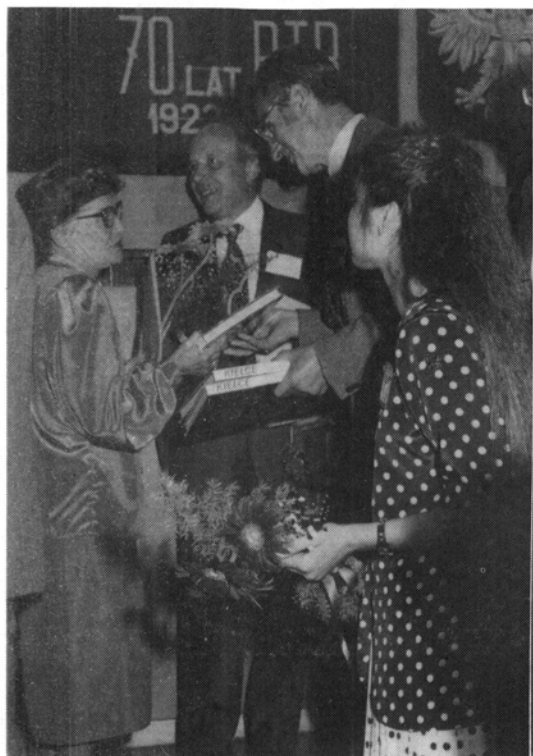
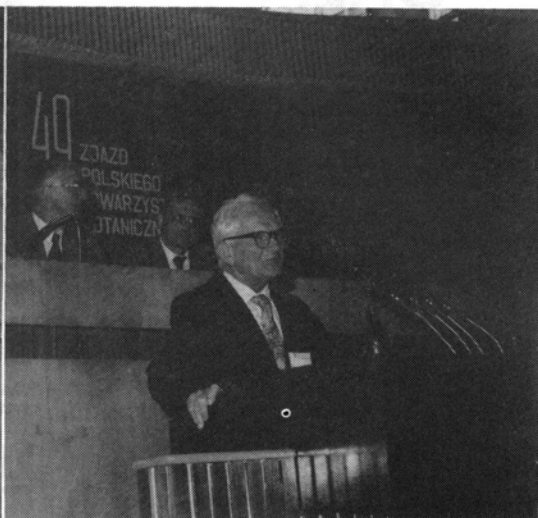
1. Rezerwat „Skowronne Dolne”,
2. Rezerwat „Polana Polichno”,
3. Rezerwat „Skotniki Górne”,
4. Projektowany rezerwat „Żernik Górne”.

Pierwsza z wycieczek nie odbyła się, gdyż zgłosiło się zbyt mało osób. Program pozostałych wycieczek obejmował spotkanie wszystkich uczestników w rezerwacie „Skorocice”. Prof. dr Ana Medwecka-Kornaś omówiła jego florę i zbiorowiska roślinne, po czym wywiązała się bardzo interesująca dyskusja na temat ochrony muraw kserotermicznych. Niestety większa część tego rezerwatu, na tydzień przed planowaną wycieczką, uległa spaleni. Obło godziny 16-tej uczestnicy sesji terenowych powrócili do Kielc.

MATERIAŁY ZJAZDOWE I IMPREZY TOWARZYSZĄCE

Wydane drukiem materiały zjazdowe obejmują:

- Program 49 Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego
 - Streszczenia referatów i plakatów (obejmuje streszczenia 89 referatów, 114 plakatów i 2 filmów naukowych).
 - Przewodnik sesji terenowych
- Z okazji Zjazdu zorganizowano następujące imprezy towarzyszące
- wystawa „Obrazy roślinność Gór Świętokrzyskich” w fotografii prof. R. Łobendzy i prof. E. Massalskiego w Muzeum Narodowym w Kielcach
 - kiermasz wydawnictw przyrodniczych w miejscu obrad
 - projekcja dwóch filmów przyrodniczych (*Świętokrzyski Park Narodowy* i *Park Krajobrazowe Gór Świętokrzyskich*),
 - złożenie kwiatów od uczestników zjazdu pod tablicą upamiętniającą prof. Z. Czubiskiego,
 - wystawa prac osób, które otrzymały godność Członka Honorowego Towarzystwa,
 - pokaz filmów naukowych dr O. Rdelskiej (Sło-

Uroczystość wręczenia dyplomów nowo wybranym członkom honorowym Polskiego Towarzystwa Botanicznego.

GAZETA KIELECKA

49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego

Pamiętajcie o ogrodach

Pod hasłem "Roślina a człowiek" od 1 do 4 sierpnia odbędą się w Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Umiejętność obserwacji i ciekawość obserwacji są najważniejszymi warunkami do poznania przyrody. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic, a także spotykają się z naukowcami i praktykami.

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic, a także spotykają się z naukowcami i praktykami.

Przyroda narażona

Udziałem 49. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego jest udział w projekcie, w którym badamy stan przyrody w Kielcach i okolicy. Projekt ten jest skierowany do wszystkich miłośników przyrody i jest to doskonała okazja do poznania przyrody Kielc i okolic. Projekt ten jest skierowany do wszystkich miłośników przyrody i jest to doskonała okazja do poznania przyrody Kielc i okolic.

Regionalna witrina Przewodnik botaniczny

Wydawcą 36 numeru, 34 wydanie i wydawnictwo "Przewodnik botaniczny" jest Instytut Botaniki Uniwersytetu w Kielcach. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic, a także spotykają się z naukowcami i praktykami.

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Kielce RADOŁÓŻNIK TARNOBREZ

Gazeta Gdańska 7 września 1992 r.

Od rośliny do betonu

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Roślina a człowiek

Pod hasłem "Roślina a człowiek" odbędzie się 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Umiejętność obserwacji i ciekawość obserwacji są najważniejszymi warunkami do poznania przyrody. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic, a także spotykają się z naukowcami i praktykami.

Zjazd botaników w Kielcach

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Człowiek razem czy przeciwko przyrodzie?

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Krajowe forum botaników

Pod hasłem "Roślina a człowiek" odbędzie się 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Umiejętność obserwacji i ciekawość obserwacji są najważniejszymi warunkami do poznania przyrody. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic, a także spotykają się z naukowcami i praktykami.

Tania ochrona

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Wokolicy Checin może powstać park krajobrazowy

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Wolny wybór

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Polskie Towarzystwo Botaniczne obraduje w Kielcach

Pod hasłem "Roślina a człowiek" odbędzie się 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Umiejętność obserwacji i ciekawość obserwacji są najważniejszymi warunkami do poznania przyrody. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic, a także spotykają się z naukowcami i praktykami.

Ginące roślinom na pomoc

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Kielce RADOŁÓŻNIK TARNOBREZ Nr 207/0 Czwartek 3 września 1993 r. Wydział Wydawniczy Instytutu Botaniki Uniwersytetu w Kielcach

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Zakończył się zjazd w Kielcach

49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego zakończył się w Kielcach. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic, a także spotykają się z naukowcami i praktykami. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic, a także spotykają się z naukowcami i praktykami.

Botanicy w plenerze

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Przyroda kształtuje człowieka

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Z kraju i zagranicy

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Botanicy w Kielcach

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Wokolicy Checin może powstać park krajobrazowy

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

Szacunek dla rośliny

W Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie się w dniach 1-4 sierpnia 1993 r. w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Zjazd jest to najważniejsza impreza naukowa w naszym kraju, która przyciąga do Kielc i okolic tysiące botaników z zagranicy. W tym celu przygotowaliśmy specjalny program, w którym goście poznają przyrodę Kielc i okolic.

wacka Akademia Nauk) prezentujących wczesne stadia rozwoju zarodka,

- msza św. za zmarłych botaników,
- sprzedaż wydawnictw naukowych różnych ośrodków, ze szczególnie bogatą ofertą ośrodka krakowskiego.

Obrady plenarne w czasie pierwszych trzech dni trwania Zjazdu odbywały się w Ośrodku Konferencyjnym Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – miejscu bardzo trafnie w tym celu wybranym i chyba najwygodniejszym w historii zjazdów PTB. Pomocy finansowej i organizacyjnej Zjazdowi udzielili: dr Józef Płoskonka – Wojewoda Kielecki, Zarząd Miasta Kielce, Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Rada Miejska Sędziszowa oraz Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. J. Kochanowskiego w Kielcach i Politechnika Świętokrzyska.

Zjazdowi towarzyszyli przedstawiciele mass-mediów. W radio i telewizji pojawiły się migawki z obrad, dyskusje i wywiady z uczestnikami Zjazdu. Szeręg materiałów ukazało się w prasie lokalnej i ogólnopolskiej (np. *Gazeta Wyborcza*, *Gazeta Gdańska*, *Słowo Ludu*, *Echo Dnia*, *Gazeta Kielecka*, por. str. 170).

Cały Zjazd zorganizowany został przez Kolegów kieleckich znakomicie pod każdym względem i za to winni im jesteśmy słowa szczególnie gorącej podziękii.

Stefania LOSTER
Zbigniew MIREK, Jan J. WÓJCICKI

OPINIA POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO W SPRAWACH OCHRONY PRZYRODY

Resolution in Support of Nature Protection

Uczestnicy 49 krajowego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego, odbywającego się w Kielcach w dniach 2–5 września 1992 r., przedstawiają opinię na temat aktualnych problemów ochrony przyrody w Polsce. Upoważnia nas do tego fakt, iż członkowie Towarzystwa byli współtwórcami systemu ochrony przyrody w Polsce, uczestniczyli w tworzeniu sieci obszarów chronionych i czują się odpowiedzialni za los oczyszczonej przyrody.

Za ważne osiągnięcia ostatnich lat uważamy:

- uchwalenie nowoczesnej ustawy o ochronie przyrody,
- okrzepnięcie sieci 17 parków narodowych, mających mocne oparcie organizacyjne w Krajowym Zarządzie Parków Narodowych,

- podniesienie rangi Głównego Konserwatora Przyrody,
- wykształcenie i wychowanie wysokokwalifikowanych kadr ochrony przyrody,
- przyjęcie przez władze państwowe dwóch ważnych dokumentów: „Krajowej strategii ochrony żywych zasobów przyrody” oraz „Polityki ekologicznej Państwa”, które zapowiadają konieczność dalszego rozwoju sieci obszarów chronionych.

Te i inne elementy stawiają nasz system ochrony przyrody na dobrej pozycji w międzynarodowych porównaniach, zjednują Polskę sympatię u wrażliwej na problemy ekologiczne europejskiej opinii publicznej, nade wszystko zaś, tworzą warunki do trwałego zachowania naszego dziedzictwa przyrodniczego.

Niestety, w ostatnich miesiącach pojawiły się sygnały świadczące o tym, iż w kierownictwie Resortu Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nie ceni się dokońca ochrony przyrody i nie szanuje słów zapisanych w rządowych dokumentach. Oto te sygnały:

1) Uzgodniony i przygotowany do realizacji program powiększenia 7 parków narodowych (w tym Białowieskiego i Bieszczadzkiego) został ostatnio zanegowany przez władze leśnictwa polskiego.

2) Generalny Dyrektor Lasów Państwowych sprzeciwił się projektowi utworzenia Mazurskiego Parku Narodowego, a opinia ta, przeniesiona w teren przez pracownika Lasów Państwowych, skłoniła gminy mazurskie do zaprotestowania przeciwko wszelkim formom ochrony. W ten sposób organizacja gospodarza, nadzorowana przez resort ochrony środowiska, kwestionuje ważny element polityki ekologicznej Państwa, do której urzeczywistnienia resort ten został powołany.

3) Niektóre parki narodowe, zwłaszcza Tatrzański PN, stały się obiektem agresji ze strony różnych użytkowników, a ich obrońcy, działający zgodnie z prawem i zawodową uczciwością, nie znajdują należytego poparcia ze strony resortu.

4) Oburzające jest stanowisko resortu wobec ataku na kadry parków narodowych, którego pierwszą ofiarą ma paść dyrektor Wielkopolskiego PN, a którego stałym celem są pracownicy Krajowego Zarządu Parków Narodowych.

5) Wysoce niebezpieczne są dążenia do obniżenia rangi Głównego Konserwatora Przyrody i podporządkowania ochrony przyrody gospodarce leśnej, widoczne w projekcie restrukturyzacji Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

6) Nasz niepokój budzi też niedostateczny nadzór nad lasami w Polsce i nieprzygotowanie służby leśnej do stawienia czoła klęskom żywiołowym, czego przykładem są gigantyczne pożary lasów, a także odchodzenie od zasad ekologicznej gospodarki leśnej na rzecz gospodarki wysoce skomercjalizowanej, zapowiedzianej w „Programie rozwoju leśnictwa na lata 1992–1997”.

Polskie Towarzystwo Botaniczne popiera treść listu intelektualistów i działaczy ochrony przyrody, skierowanego do pani premier Hanny Suchockiej, oraz oczekuje od Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa publicznej deklaracji programu działania resortu i ukrócenia prób niszczenia systemu ochrony przyrody i jego kadr.

W imieniu 1300 członków Polskiego Towarzystwa Botanicznego:

Prof. dr Krzysztof Rostański Prof. dr Stefan Zajaczkowski
Przewodniczący Zjazdu Przewodniczący Zarządu Głównego

Kielce, 2 września 1992.

**FITOPLANKTON ZBIORNIKÓW
ZAPOROWYCH, XI SYMPOZJUM SEKCJI
FYKOLOGICZNEJ POLSKIEGO
TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO
(ŁÓDŹ-BRONISŁAWÓW, 15–17 MAJ 1992)**

**Phytoplankton of dam reservoirs
XI Symposium of the Phycological Section of
the Polish Botanical Society
(Łódź–Bronisławów, 15–17 May 1992)**

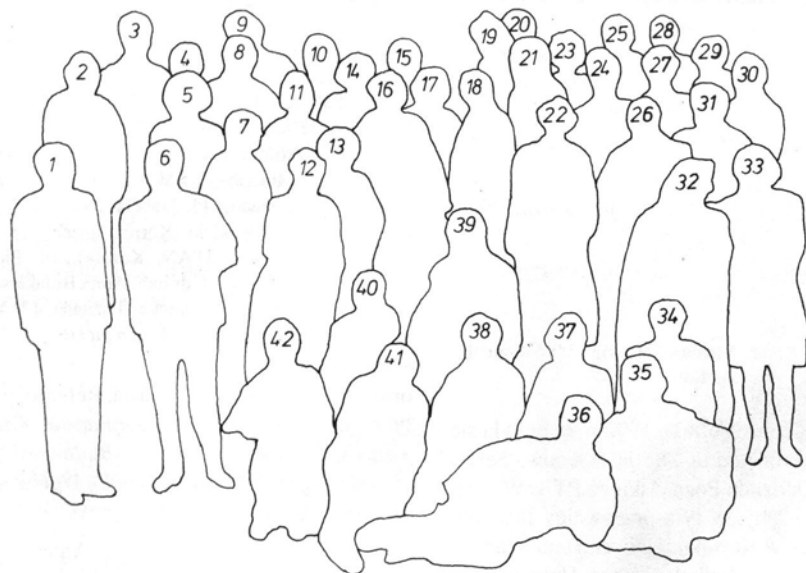
XI Sympozjum Sekcji Fykologicznej PTB rozpoczęło się 15 maja w Łodzi i trwało następnie w Bronisławowie do 17 maja. Organizacji podjęli się nasi koledzy z Wydziału Biologii Uniwersytetu Łódzkiego i pracownicy Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi. Trud sponsorowania w tych ciężkich czasach wzięły na swoje barki Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Piotrkowie Trybunalskim oraz Urzędu Miasta Łodzi. Otwarcia obrad dokonała w auli Wydziału Biologii grupa łódzkich organizatorów, władze Sekcji oraz zawsze uśmiechnięta, choć zbyt rzadko przez nas oglądana prof. J. Kadłubowska.

Pierwszy referat wygłoszony przez dr inż T. Malinowskiego, zawierający ocenę zasobów wodnych Polski i ich zanieczyszczenia, wprowadził szybko wszystkich uczestników w hydrobiologiczny klimat. Informacja o tym, że nasz kraj znajduje się na 22 miejscu wśród 27 krajów w Europie pod względem

wskaźnika odpływu wód na 1 km², obudziły wszystkich zmęczonych podróżą i wywołały ożywioną dyskusję.

Zwiedzanie Pałacu Poznańskich – potentatów przemysłu tkackiego z okresu powstania przemysłu w Łodzi, przeniosło nas w czas Reymontowskiej *Ziemi obiecanej*, a dla miłośników muzyki poważnej interesująca była galeria pamiątek po Arturze Rubinsteinie. Po obiedzie, podanym w ładnych pomieszczeniach PAN w Łodzi, uczestnicy Sympozjum mieli okazję zapoznać się ze stacją uzdatniania wody w Kalinku koło Łodzi i z problemami Zbiornika Sulejowskiego, a dzięki naszemu miłemu przewodnikowi, mgr Bogumiłowi Rzerzysze, z technologią stacji pomp i metodami uzdatniania wody dla miasta Łodzi. Wieczorem podczas tradycyjnego ogniska, wyłoniła się grupa organizatorów następnego Sympozjum planowanego na rok 1993.

Drugi dzień Sympozjum upłynął pod znakiem intensywnej pracy. Przed południem odbyła się sesja referatowa, z siedmioma referatami dotyczącymi zbiorników zaporowych. Pracownicy Uniwersytetu Łódzkiego oraz Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi wygłosili 4 referaty dotyczące Zbiornika Sulejowskiego. W pierwszym omówiono dopływ biogenów i ich wpływ na badany akwen, w pozostałych, przedstawiających wyniki badań fitoplanktonu w latach 1979–1990, omówiono czynniki kształtujące jego strukturę oraz zmiany wynikające obecnie z zastosowania pewnych metod biomanipulacji. Tematem kolejnego referatu, przygotowanego przez kolegów z PAN w Krakowie była prognoza zmian fitocenoz Dunajca po wybudowaniu zapory w Czorsztynie. Autorzy opierając się na badaniach własnych oraz literaturze podali przewidywane etapy kształtowania się biocenoz w zbiorniku zaporowym i rzece. Z problemami zbiorników zaporowych Poznania – Malty i Rusałki – zapoznali nas pracownicy Zakładu Ochrony Wód Uniwersytetu im. A. Mickiewicza. W pierwszym zbiorniku, po okresowym spuszczeniu wody, usunięciu osadów dennych, likwidacji większości źródeł zanieczyszczeń i ponownym napełnieniu wodą obserwowano rozwój fitoplanktonu. Z drugiego, tj. jeziora Rusałka, przedstawiono nam wyniki kilkuletnich badań związanych z dynamiką fitoplanktonu. Tego samego dnia, po południu, odbyły się sesje tematyczne: posterowa, mikroskopowa, komputerowa i reklamowa. Wszystkie wzbudziły żywą dyskusję i zainteresowanie uczestników. Mimo bogatego i wyczerpującego programu naukowego odbywającego się przez cały dzień, w godzinach

Uczestnicy XI Sympozjum Sekcji Fykologicznej PTB przed budynkiem Wydziału Biologii UŁ: 1 – Bogumił Rzerzycha, 2 – Barbara Chmielowska, 3 – Jacek Noskowski, 4 – Teresa Mrozińska, 5 – Marzena Wiśniewska, 6 – Piotr Maks, 7 – Hanna Szymańska, 8 – Wojciech Kowalski, 9 – Konrad Wołowski, 10 – Janina Kwadrans, 11 – Teresa Bednarz, 12 – Joanna Pi-cińska-Fałtynowicz, 13 – Jadwiga Siemińska, 14 – Danuta Chudyba, 15 – Teresa Lesiak, 16 – Marcin Pliński, 17 – Marta Luścińska, 18 – Joanna Kadłubowska, 19 – Jurate Kasperoviciene, 20 – Jan T. Siciński, 21 – Lubomira Burchardt, 22 – Da-nuta Krupa, 23 – Wanda Galicka, 24 – Przemysław Zieliński, 25 – Tomasz Józwiak, 26 – Mirosław Rakowski, 27 – Barbara Rakowska, 28 – Andrzej Batko, 29 – Ewa Kwiatkowska, 30 – Romuald Olaczek, 31 – Wojciech Puchalski, 32 – Joanna Żelazna-Wieczorek, 33 – Ewa Kucharska, 34 – Małgorzata Sitkowska, 35 – Janusz Galek, 36 – Hanna Werblan-Jakubiec, 37 – Bożena Zakryś, 38 – Krzysztof Czernaś, 39 – Małgorzata Tarczyńska, 40 – Jacek Sanecki, 41 – Iwo Wojciechowski, 42 – Bogna Paczuska.

uroczystej kolacji atmosfera była bardzo ożywiona. W trzecim, ostatnim dniu Sympozjum, organizatorzy zapoznali nas ze stacją uzdatniania w Bronisławowie i wstępny w niej przygotowaniem wody – chlorowaniem. Perłą hydrobiologiczną był oglądany przez uczestników Sympozjum rezerwat „Niebieskie źródła”. Nazwa całkowicie oddaje, jeszcze w tej chwili, charakter rezerwatu. Piasek wokół kilku miejsc wpływu wody z podłoża, zabarwiony na lazurowo, silnie kontrastuje z resztą ciemnobrunatnego dna zbiornika. Całość jest przepiękna i stanowi dużą przyrodniczą niespodziankę w tym uprzemysłowionym krajozbrazie. Autor żywi nadzieję, że naukowa pasja i studiowanie w tym rezerwacie rzadko spotykanych w innych regionach Polski taksonów glonów przez wszystkich uczestników Sympozjum, w niczym nie zmieni jego unikalnego charakteru. Na zakończenie Sympozjum, organizatorzy umożliwili nam również doznanie wrażeń historycznych na terenie Opactwa Cystersów w Podklasztorzu, którego zabudowania są zabytkami klasy zerowej.

Efektom sprawnie zorganizowanego Sympozjum, urozmaiconego programu, maksymalnie wykorzystanego czasu na dyskusję w większej grupie specjalistów są nasze bogate doświadczenia wyniesione z tego interesującego spotkania. Dominujący w czasie pożegnania żal świadczył o tym, że moglibyśmy w tak życzliwym klimacie rozmawiać dłużej i rozwiązywać następane nurtujące nas problemy.

Przemysław ZIELIŃSKI

DRUGA SESJA TERENOWA SEKCJI MIKOLOGICZNEJ

The Second Field Session of the Mycological Section

W dniach 1–3 października 1992 roku odbyła się w Obrzycku k. Wronek druga Sesja Terenowa Sekcji Mikologicznej Oddziału Poznańskiego PTB. W Sesji brały udział 22 osoby, w tym pracownicy Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Akademii Rolniczej w Szczecinie i Poznaniu, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu, studenci, uczniowie oraz sympatycy.

Program Sesji obejmował zbiór grzybów macromycetes w kilku typach siedlisk, głównie w borach sosnowych i olszynach, wystawę około 100 gatunków grzybów jadalnych i trujących, pokaz filmów video dotyczących świata grzybów jadalnych i trujących,

Uczestnicy Sesji Terenowej Oddziału Poznańskiego PTB w Obrzycku, 1–3.X.1992 r.: 1. Łukasz Jesse (Poznań), 2. Dr Barbara Sadowska (UW, Warszawa), 3. Dr Stefan Friedrich (AR, Szczecin), 4. Mikołaj Rudawski (Kórnik, uczeń), 5. Prof. dr hab. Alina Skirgiełło (UW, Warszawa), 6. Dr Maria Rudawska (PAN, Kórnik), 7. Dr Teresa Pawłowska (UJ, Kraków), 8. Prof. dr hab. Maria Lisiewska (UAM, Poznań), 9. Mgr Dorota Rzepka (UAM, Poznań), 10. Magdalena Susicka (UAM, Poznań), 11. Izabela Wilczyńska (UAM, Poznań), 12. Michał Rokicki (Kórnik, uczeń), 13. Dr Barbara Kieliszewska-Rokicka (PAN, Kórnik), 14. Piotr Rokicki (Kórnik, uczeń), 15. Prof. dr hab. Anna Bujakiewicz (UAM, Poznań), 16. Urszula Łempicka (Poznań), 17. Mgr Jolanta Adamczyk (UŁ, Łódź). [fot. A. Łempicki].

oraz sesję referatową z dyskusją. Referaty przedstawiły: dr Barbara Sadowska *Coprinaceae (Czernidłakowate) w zbiorowiskach leśnych Białowieskiego Parku Narodowego* i dr Maria Rudawska *Wpływ zanieczyszczeń środowiska na mikoryzę i grzyby mikoryzowe*.

Anna BUJAKIEWICZ

ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZE SEKCJI HISTORII BOTANIKI PTB

Report and election meeting of the History of Botany Section of the Polish Botanical Society

W dniu 12 marca 1992 r. w Muzeum Ogródu Botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Sekcji Historii

Uczestnicy zebrania sprawozdawczo-wyborczego Sekcji Historii Botaniki PTB: 1 – prof. Tomasz Majewski, 2 – dr hab. Alicja Zemanek, 3 – mgr Elżbieta Wcisło-Luraniec, 4 – mgr Janina Oleszakowa, 5 – prof. Władysław Wojewoda, 6 – mgr Piotr Köhler, 7 – mgr Ludwik Rosner, 8 – prof. Krzysztof Rostański, 9 – dr Andrzej Jankun, 10 – dr Zbigniew Mirek, 11 – dr hab. Bogdan Zemanek.

Botaniki PTB, na którym dokonano wyboru nowych władz Sekcji w następującym składzie: przewodniczący honorowy: prof. dr Jadwiga Dyakowska, przewodniczący: dr hab. Alicja Zemanek, zastępca: prof. dr Tomasz Majewski, sekretarz: mgr Piotr Köhler, członek zarządu: prof. dr Krzysztof Rostański.

W czasie zebrania odbyła się dyskusja nad programem badawczym Sekcji. Część referatowa połączona była z posiedzeniem Krakowskiego Oddziału PTB, na którym dr hab. Alicja Zemanek wygłosiła referat p.t. *Historiografia botaniki na tle współczesnego naukownictwa*.

Piotr KÖHLER

VARIA

MÓJ MISTRZ – WSPOMNIENIE O PROFESORZE STANISŁAWIE KULCZYŃSKIM (1895–1975) Z LAT 1952–1954

My master – some memories of Professor Dr.
Stanisław Kulczyński's (1895–1975) didactic
activity in years 1952–1954

Mój pierwszy kontakt z Profesorem Stanisławem Kulczyńskim nastąpił w początku października 1952 roku, kiedy to – mając ukończony pierwszy stopień

studiów biologicznych na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – zostałem skierowany przez ówczesnego Kierownika Katedry Systematyki i Geografii Roślin tegoż Uniwersytetu, prof. dr Jana Walsasa, na dalsze studia II-go stopnia do Wrocławia. Znalazłszy się wraz z grupą koleżanek i kolegów z różnych uczelni Polski (Krakowa, Lublina, Łodzi, Poznań i Torunia) w nowym środowisku wrocławskim, w którym klimat naukowy kształtowany był przez kadrę profesorską przedwojennego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, stanąłem przed wyborem kierunku swej przyszłej specjalizacji. Jako zadeklarowani botanicy mieliśmy przed sobą możliwość wyboru trzech katedr: Anatomii i Cytologii Roślin, którą kierował ówczesny Dziekan Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr Henryk Teleżyński, Ekologii i Geografii Roślin, kierowanej przez prof. dr Stefana Macko oraz Morfologii i Systematyki Roślin pod kierunkiem Rektora Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu, prof. dr Stanisława Kulczyńskiego.

Mój wybór padł na tę właśnie Katedrę, a zachętą ku temu był program pracowni specjalizacyjnej z morfologii roślin, który przedstawił Profesor Kulczyński podczas wstępnego z nami, przyszlými swymi magistrantami, spotkania. *Chciałbym was nauczyć myślenia morfologiczno-porównawczego* – mówił Profesor – *poszukiwania wspólnego porządku w ukła-*

